

Exoville

Mattias Bäcklin, Härkestipendiat 2015, på Ahlbergshallen

Jag kom första gången i kontakt med Bäcklins konst på Kungliga Konsthögskolans elevgalleri "Mellanrummet". Ett stort smörpaket var utställt med ett bitmärke i. Jag minns verket trots att det är över tio år sedan, det väckte humor, äckel och en känsla av överflöd. Då samarbetade han med graffitikonstnären Jonas Dahlström, även känd som "Pike". Duon ställde ut och gjorde konst tillsammans, inte sällan samhällskritiska och klipska kommentarer om samtiden. Nu verkar och arbetar de på var sitt håll.

På Ahlbergshallen i Östersund visar Mattias Bäcklin (Härkestipendiat 2015) sin utställning "Exoville". Bäcklin har gjort en biologisk forskning om insekter och djurliv. Genom klassiskt måleriska material, liksom olika nyare uttryck, experimenterar han med 3D printer och teckning för att komma nära insekternas värld. Djuren är uppförstorade och har genom storleksobalansen kanske fått en utökad makt. Jag får kopplingar till filmen "Flugornas herre", att något dolt och otäckt väntar. Allt tycks ovisst. Jag frågar mig i verket med trollsländor i koppel, ska dom tämjäs? Eller håller insekterna på att utvecklas till muterade monster? I sin barndom brukade Bäcklin snurra fast fiskelina runt trollsländor han hittade och gå med dom, liksom man flyger med drakar.

Att avbilda insekter är inget nytt inom konsten. Stillebenmåleri har länge avbildat fjärilar och andra insekter. Insekterna kan var vanitassymboler men också stå för andra symboliska värden som uppståndelse, skönhet och förvandling. En puppa som kläcks kan symbolisera pånyttfödelse. Bäcklins konst för en dialog med 1600-talets stillebenkonst men tar den till det moderna samhället och samtiden genom att använda ljud och moderna tekniker. Många tankar väcks. Undergångsstämningen kan också vara ett begynnande tredje världskrig. Jag har läst att kackerlackorna är ett av djuren som spås överleva en atombomb. Det går också till kriget i Syrien och de förstörda husen som syns i media dagligen. Bäcklins utställning hanterar ett världskrig, miljöfrågor, förödelse och insekterna blir metaforer för allt som förstör. Tre skulpturer visar uppförstorade getingar som ligger uppradade intill varandra på ett podium. De ger känslan av att vara karvade i benskelett. På väggen i ett annat rum hänger formen av en fjäril, uppspänd, som om den ömsat skinn och lämnat delar av sitt skal. Mutation, metamorfos, förgänglighet. Det största av rummen på Ahlbergshallen, det sakrala rummet, stämmer bra ihop med insekterna. Som en altartavla eller ett krucifix hänger en ekoxe som är både hane och hona (hermafrodit). Insekterna kanske är en påminnelse till eftertanke om dödlighet?

Utställningen är noggrant genomförd. Varje rum har nyttjats. På andra våningen visas videoverket *Exoville*. Det är en mörk och konstruerad värld, en stad i ruiner där ekoxarna tagit över. Det tillhörande ljudet är industriellt och för tankarna till ett mekaniskt tuggande. Ljudet smittar av sig till resten av utställningens rum och konstverk. Kanske kommer det från insekternas ätande av de resterande husen eller cementkropparna? Det blir en tydlig koppling till människans kropp och dödligheten där tiden knapar och räknar ner vår livscykel, dag för dag. Insekterna och förfallet av en tyst och stilla värld är dystopisk, men det kan också vara en väckarklocka för ett ställningstagande. Att vi måste göra något åt naturen eller ta mera hand om varandra. Utställningen är väldigt mångbottnad.

Text och foto:

Linda Petersson

Volym 2017-03-09